

[Socialministeren.]

Møller, for hans fuldkomne Tavshed med Hensyn til Socialreformen, en Tavshed, som jeg betragter som Guld værd i Øjeblikket.

Det ærede Medlem Hr. Hans Thyge Jacobsen har jeg heller ingen Grund til ikke at takke, nu da jeg er godt i Gang med denne højnende Virksomhed. Alligevel har jeg ud over Takken et Par Ord til det ærede Medlem. Saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, var hans Udtalelser, altsaa hans berigtigede Udtalelser, om Arbejdernes Indtægter nu korrekte, og det ærede Medlem gjorde ogsaa selv opmærksom paa, at en Statistik gennem 20 Aar viste, at den gennemsnitlige Ledighed var 36 Dage om Aaret, svarende til et Indtægts tab af 12 pCt. Ja, men jeg synes, at det ærede Medlem yderligere skulde have gjort opmærksom paa, at Forholdene i de senere Aar har været langt værre for Arbejderne. I 1925—26 var Gennemsnitsledigheden ikke 36, men 49 Dage, og Aaret efter 61 Dage og i 1927—28 endog 65 Dage. Jeg beder herved det ærede Medlem og maaske i højere Grad andre Konservativer tænke paa, hvad 65 Dage uden Arbejde og Indtægt betyder for dem, der i Forvejen kun har til Dagen og Vejen, og ydermere hvad den i flere Henseender tunge Byrde ved en aarelang, tilbagevendende Arbejdsløshed betyder i mange Retninger.

I øvrigt forekommer det mig, at det ærede Medlem tillagde mig den Udtalelse, at de Mennesker, der lider Sult her i Landet, ikke kunde hjælpes gennem den sociale Lovgivning. Hvad jeg sagde var, at denne Lovgivning ikke vilde være i Stand til at udrydde Fattigdommen, hvilket jo er noget andet, men i og for sig er jeg bange for, at jeg uden at overdrive ogsaa kunde have brugt det ærede Medlems Udtryksmaade, i hvert Fald hvis han i Stedet for „hjælpes“ havde sagt „afhjælpes“. Derimod maa jeg tage Afstand fra det ærede Medlem, naar han, hvis jeg da har forstaaet ham rigtigt, tilføjede, at de enkelte, der sulter, burde hjælpes gennem Kirken og ikke gennem sociale Foranstaltninger. I hvert Fald maa jeg tage Afstand herfra, hvis det hermed var det ærede Medlems Mening at udtale, at et ordnet Samfund, som oven i Købet kalder sig et kristent Samfund, ikke har Pligt til at sørge for, at ingen sulter; det er oven i Købet et grundlovsmæssigt Paabud her i Landet, og selv om det virkelig opfyldes, vil der alligevel være rigelig Plads tilovers baade for Kirkens og den enkeltes Trang til at øve Barmhertighed, hvad Staten ikke skal, den skal øve Ret, saa vidt dette overhovedet er muligt, gennem en Lov-

ordning, der altid til en vis Grad maa gaa efter de grove Gennemsnitsregler.

Det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmit bebrejder stadig mig, at den danske Delegation til Børnesagkongressen i Finland kun bestod af Mænd. Nu har fremstaaende Kvinder i flere Menneskealdrer bekæmpet Fortidens Ordning, hvorefter kun Mænd kunde beklæde de forskellige Stillinger og Hverv, og de har harcelleret over, at det var Kønnen og ikke Evnerne, der var afgørende. Jeg er fuldstændig enig i denne de ældre Kvinders Betragtning, og jeg vil paa ethvert Omraade, hvor jeg da har nogen Indflydelse, alene tage Hensyn til Dygtigheden, hvad enten den fremtræder i Bukser, i Skørter eller i de nu moderne Bukseskørter. Men det ærede Medlem vilde jo i Virkeligheden have, at jeg skulde udvide en i og for sig stor Delegation blot for at faa nogle Kvinder med, og det gaar jeg ikke med til. Jeg gør, hvad jeg kan, for at formindske, ikke forøge Antallet af delegerede til de forskellige Kongresser, og Kvinderne maa selv gennem deres eget Arbejde, deres Evner, deres Dygtighed, slide sig frem til Ledelsen af de Organisationer, der repræsenteres ved slige Lejligheder. De bør ikke forlange at blive udvalgt efter andre Principper end dem, der gælder for Mænd, eller dem, som de selv successivt har kæmpet for gennem Menneskealdrer, og som de har bragt til delvis Sejr i hvert Fald: at ingen Art af Protektion, intet Hensyn til Kønnen, men alene Hensynet til Kvalifikationerne i det enkelte Tilfælde skal være afgørende. Jeg nærer en ubegrænset om end forsigtig Beundring for Kvinden, jeg nærer den største Ærbødighed overfor Kvindens Opgaver i Samfundslivet, ikke mindst for hendes Arbejde med den næste Generations Opdragelse, og jeg anerkender fuldt ud det berettigede i den af det ærede Medlem fremsatte, i og for sig ikke overraskende Paastand om, at det er Kvinden, der føder den kommende Slægt, selv om jeg ikke kan gaa med til helt at underkende Mandens Indsats i dennes Opstaaen, Forsørgelse og Opdragelse. Men al denne Beundring, al denne omfattende Anerkendelse af Kvinden, af Moderen o. s. v., ændrer ikke en Tøddel ved det Princip, der maa være det afgørende ved alle offentlige Fællesanliggender, at Hensynet til Kønnen principielt er irrelevant.

Det samme ærede Medlem, Fru Inger Gautier Schmit, savnede forleden i min Forelæggelsestale af Socialreformen blandt de faa Ord, der henviste til det nuværende Samfunds uheldige økonomiske Grundlag,